

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija na polugodištu 2024. godine

Analiza finansijskog sektora u BiH na polugodištu 2024. godine

Na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine na polugodištu 2024. godine poslovale su 123 finansijske institucije, koje su uključene u redovnu statistiku Centralne banke BiH, i to u bankarskom sektoru 22 banke i u sektoru nebankarskih finansijskih institucija (u daljem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih finansijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvata: 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, 30 mikrokreditnih organizacija, 34 investiciona fonda, 4 lizing društva, 6 brokerskih kuća i 2 berze. Prikupljanje ove statistike se vrši u skladu sa međunarodnom metodologijom propisanom u MMF-om Priručniku za monetarnu i finansijsku statistiku (2000), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske finansijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Korištenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilansa stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizovane podatke za nivo BiH.

Broj finansijskih institucija u BiH

Finansijske institucije u BiH	jun. 23			dec. 23			jun. 24		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	14	8	22	14	8	22	14	8	22
Društva za osiguranje i reosiguranje	11	14	25	11	14	25	11	14	25
Mikrokreditne organizacije	14	15	29	13	15	28	14	16	30
Investicioni fondovi	18	15	33	18	15	33	19	15	34
Lizing društva	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Brokerske kuće	3	4	7	3	4	7	2	4	6
Berze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	65	57	122	64	57	121	65	58	123

* Uključena Razvojna banka FBiH

Ukupna aktiva finansijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na polugodištu 2024. godine iznosila 49,56 milijardi KM (nekonsolidovani podaci) i veća je za 3,63 milijarde KM ili za 7,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Najveće učešće su i dalje imale banke koje su učestvovala sa 87,6 % u ukupnoj aktivni finansijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje učestvuju sa 2,75 milijardi KM, odnosno 5,6 % od ukupne aktive finansijskog sektora. Poredeći sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine, društva za osiguranje i reosiguranje, mikrokreditne organizacije, lizing društva i berze bilježe porast aktive, dok je kod investicionih fondova i brokerskih kuća došlo do neznatnog pada bilansne sume.

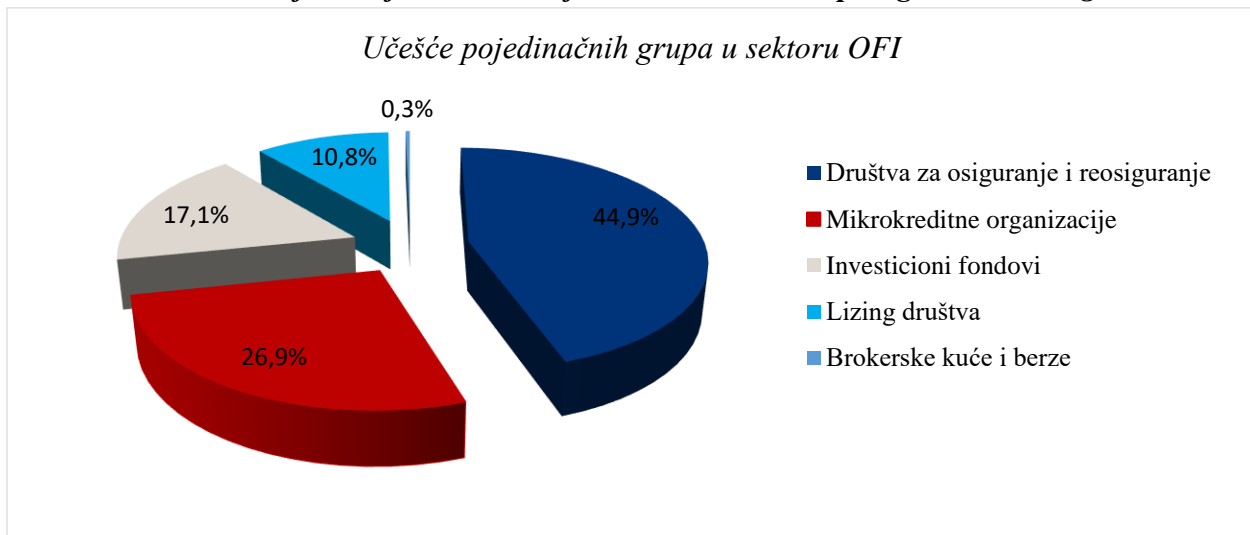
Finansijski sektor u BiH (milioni KM)

Finansijske institucije u BiH	06/2023		12/2023		06/2024		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	06.2024/06.2023	06.2024/12.2023
Banke	40,225.3	87.6	41,810.9	87.7	43,433.4	87.6	108.0	103.9
Društva za osiguranje i reosiguranje	2,586.6	5.6	2,628.9	5.5	2,751.2	5.6	106.4	104.7
Mikrokreditne organizacije	1,437.8	3.1	1,539.5	3.2	1,647.0	3.3	114.5	107.0
Investicioni fondovi	1,052.7	2.3	1,049.5	2.2	1,047.2	2.1	99.5	99.8
Lizing društva	602.6	1.3	631.8	1.3	664.0	1.3	110.2	105.1
Brokerske kuće	13.3	0.0	12.9	0.0	9.6	0.0	71.8	74.4
Berze	11.1	0.0	10.8	0.0	11.4	0.0	103.1	106.1
Ukupno za sektor	45,929.4	100.0	47,684.3	100.0	49,563.8	100.0	107.9	103.9

Sektor nebankarskih finansijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na 30.06.2024. godine je iznosilo 6,13 milijardi KM i veće je za 257,0 miliona KM ili 4,4 % u poređenju sa stanjem na kraju 2023. godine, a u poređenju sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine veće je za 426,3 miliona KM ili 7,5%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imala su društva za osiguranje i reosiguranje sa 2,75 milijardi KM, što predstavlja učešće od 44,9 % u ukupnoj aktivni sektora OFI, zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,65 milijarde KM (26,9 % učešća), investicioni fondovi sa 1,05 milijardi KM (17,1 % učešća), lizing društva sa 664,0 miliona KM (10,8 % učešća), preostalih 21,0 miliona KM (0,3 % učešća) se odnosi na aktive brokerskih kuća i berzi u BiH.

Učešće nebankarskih finansijskih institucija u sektoru OFI na polugodištu 2024. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora sa najvećim učešćem u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na polugodištu 2024. godine, poslovala su 24 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 44,9% učešća u ukupnom sektoru OFI. Bilansna suma sektora osiguranja (sa uključenim reosiguranjem) na dan 30.06.2024. godine iznosila je 2,75 milijarde KM i veća je za 122,3 miliona KM, odnosno 4,6 % u odnosu na stanje na dan 31.12.2023. godine, a u odnosu na isti period prethodne godine veća je za 164,6 miliona KM ili 6,4 %.

Najznačajnije učešće u strukturi aktive imaju vrijednosni papiri, koji su na polugodištu 2024. godine iznosili 786,0 miliona KM, odnosno 28,6 % ukupne vrijednosti aktive, zatim ostali depoziti (uglavnom oročeni depoziti kod banaka) i nefinansijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju prvog polugodišta 2024. godine su veća za 23,4% u odnosu na isti period 2023. godine, a u odnosu na 31.12.2023. godine za 5,2%.

U strukturi pasive najveće učešće od 66,4 % imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 30.06.2024. godine iznosile 1,83 milijarde KM i veće su za 4,5 % u odnosu na stanje na kraju 2023. godine, a u odnosu na isti period prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 5,9%.

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilansna suma mikrokreditnih organizacija na polugodištu 2024. godine iznosila je 1,65 milijardi KM i veća je za 107,5 milion KM ili 7% u odnosu na kraj 2023. godine, a u odnosu na polugodište 2023. godine veća je za 209,2 miliona KM ili 14,5%. Od ukupne bilansne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 678,3 miliona KM ili 41,2%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 968,7 miliona KM ili 58,8%.

Ukupni iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na polugodištu 2024. godine iznosio je 1,35 milijardi KM, što predstavlja 82,3% ukupne aktive. U poređenju sa stanjem na kraju 2023. godine, mikrokreditni portfolio bilježi rast od 103,6 miliona KM ili 8,3%, dok je u poređenju sa stanjem na polugodištu 2023. godine veći za 195,2 miliona KM ili 16,8%. Posmatrajući sektorsku strukturu plasiranih kredita, dominantno je učešće mikrokredita odobrenih fizičkim licima u visini od 97,3%, a preostalih 2,7% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim licima.

Osnovni izvor sredstava mikro kreditnih organizacija su obaveze po uzetim kreditima koje su na polugodištu 2024. godine iznosile 872,5 milion KM ili 53,1% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2023. godine za 103,6 miliona KM ili 13,4%, dok su u odnosu na kraj polugodišta 2023. godine veće za 149,0 miliona KM ili 20,5%. Ukupni kapital mikro kreditnih organizacija na polugodištu 2024. godine iznosi 576,3 miliona KM ili 35,0% ukupne pasive i manji je za 6,6 miliona KM ili 1,1% u odnosu na kraj 2023. godine, dok je u poređenju sa stanjem na polugodištu 2023. godine veći za 35,0 milion KM ili 6,5%.

Investicioni fondovi

Ukupna aktiva investicionih fondova na polugodištu 2024. godine iznosila je 1,05 milijardi KM i manja je u odnosu na stanje na kraju 2023. godine za 2,3 miliona KM, odnosno 0,2%, a u poređenju sa stanjem na polugodištu 2023. godine, manja je za 5,5 miliona KM ili 0,5%.

Ulaganja investicionih fondova u iznosu od 967,2 miliona KM čine 92,4% njihove ukupne aktive. U strukturi ulaganja investicionih fondova najveće učešće imaju ulaganja u vlasničke vrijednosne papire oko 42,8%, zatim ulaganja u dužničke vrijednosne papire 37,5%, ulaganja u depozite 17,0% i najmanji procenat od 2,7% se odnosi na ulaganja u nekretnine.

